

POSUDEK

oponenta na bakalářskou práci

Jméno a příjmení studenta: BcA. Tereza Indráková

Téma diplomové práce: Příběhy biblických přísloví

Oponent práce: ThDr. Markéta Holubová, Th.D.

Autorka se ve své bakalářské práci snaží přiblížit čtenáři oblast literárního sub-žánru biblických přísloví (*mašal*).

Nesoustředí se tudíž pouze na knihu Přísloví, či na mudroslovné knihy Tanachu, ale usiluje o celkové zmapování Bible.

V první části práce se zabývá rozličnými typy *mašal* (lidové rčení; literární rčení; básnická promluva apod.), jakož i vsazením jednotlivých přísloví do kontextu Písma.

Druhá část práce je věnována recepci biblických přísloví v českém jazykovém prostředí a dobové snaze o jejich rozbor a klasifikaci [ta jednak souvisí s prvním překladem Bible do češtiny a s její důkladnou znalostí především v protestantských kruzích, jednak se zájmem o lidovou slovesnost a její kořeny v době Národního obrození (v jisté míře však trvá i dnes)]. Pisatelka tudíž hojně cituje sbírku přísloví, kterou sestavil J. A. Komenský a obdobné dílo, jehož autorem je F. L. Čelakovský (z moderní české literatury tohoto druhu pak přibližuje metodu, jakou je uspořádána publikace *Aniž jest co nového pod sluncem P. Ouředníka*).

Závěrečný oddíl práce se soustřeďuje na fenomén průniku starodávných biblických přísloví do moderní hebrejštiny. Autorka přináší konkrétní příklady tohoto procesu, jednotlivá přísloví vysvětluje, zabývá se též eventuálními posuny jejich významu a snaží se též nacházet případné ekvivalenty vyskytující se v českém jazyce (škálu doplňují přísloví biblického původu, která zdomácněla v moderní angličtině).

Právě třetí oddíl práce působí velmi pozitivním dojmem, pisatelčino pojetí výzkumu i jeho výsledky jsou originální, a práce je tudíž vědecky přínosná.

Celkový obraz, žel, ruší kolísavá jazyková a slohová úroveň textu [některé obraty jsou nadbytečné, jiné patří spíše do sféry mluveného projevu a jsou matoucí (viz např. řečnická otázka na s. 27)]. Autorka také často neuvádí původní hebrejské znění biblického textu (což naštěstí neplatí o již zmíněné závěrečné části práce).

Zřejmě pod vlivem *Dictionary of the Bible* považuje výrok Dt 25: 4 (zákaz nasazovat dobytčeti náhubek při mlácení obilí) za přísloví (viz s. 17); primárně se však jedná o negativní přikázání, jež mohlo v daném kontextu nabýt nového významu.

Dále se domnívám, že české přísloví „Pán uklouzne a sedlák si za něj nohu zláme“ není ekvivalentem biblického (a potažmo novodobého) „Otcové jedli nezralé víno a synům trnou zuby“ (Jr 31: 29) (viz s. 29).

Poněkud zvláštní je fakt, že autorka nerespektuje transkripce hebrejských písmen do latinky, jež jsou v češtině obvyklá (uvedena např. v publikaci Newman, J.; Sivan, G. :

výslovnosti hlásek *bet (vet)*; *kaf (chaf)*; *pe (fe)* pod vlivem znaménka *dageš* je dosti necitlivé.

Přes výše řečené výtky hodnotím *Příběhy biblických přísloví* jako vysoce nadprůměrnou a velmi hodnotnou bakalářskou práci.

Navrhované hodnocení: výborně (1)

V Praze dne 15. 8. 2007

ThDr. Markéta Holubová, Th.D.

